

EURÓPSKY DOZORNÝ ÚRADNÍK PRE OCHRANU ÚDAJOV

Zhrnutie stanoviska európskeho dozorného úradníka pre ochranu údajov k mandátu na rokovanie o uzavretí medzinárodnej dohody o výmene osobných údajov medzi Europolom a orgánmi presadzovania práva Nového Zélandu

(Úplné znenie tohto stanoviska je k dispozícii v anglickom, francúzskom a nemeckom jazyku na webovom sídle európskeho dozorného úradníka pre ochranu údajov www.edps.europa.eu)

(2020/C 182/08)

Európska komisia prijala 30. októbra 2019 odporúčanie na rozhodnutie Rady o poverení začať rokovania o dohode medzi Európskou úniou a Novým Zélandom o výmene osobných údajov medzi Agentúrou Európskej únie pre spoluprácu v oblasti presadzovania práva (Europol) a orgánmi Nového Zélandu príslušnými pre boj proti závažnej trestnej činnosti a terorizmu. Cieľom plánovanej dohody je poskytnúť právny základ pre prenos osobných údajov medzi Europolom a príslušnými orgánmi Nového Zélandu s cieľom podporovať a posilňovať ich činnosť a vzájomnú spoluprácu pri predchádzaní závažnej nadnárodnej trestnej činnosti a terorizmu a boji proti nim, a zároveň poskytnúť primerané záruky, pokiaľ ide o ochranu súkromia, osobných údajov a iných základných práv a slobôd fyzických osôb.

Prenosy osobných údajov zhromaždených v rámci vyšetrovaní trestných činov a ich ďalšie spracovanie Europolom na účely získavania spravodajských informácií o trestnej činnosti môžu mať významný vplyv na životy dotknutých osôb. Z tohto dôvodu sa musí v medzinárodnej dohode zabezpečiť, aby sa obmedzenia práv na súkromie a ochranu osobných údajov v súvislosti s bojom proti závažnej trestnej činnosti a terorizmu uplatňovali len vtedy, ak je to nevyhnutne potrebné.

Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov (EDPS) konštatuje, že Nový Zéland má zavedené vnútroštátne právne predpisy o ochrane osobných údajov a nezávislý orgán na ochranu osobných údajov, ktorý je príslušný vykonávať dohľad aj nad orgánmi presadzovania práva. Okrem toho oceňuje skutočnosť, že Komisia začlenila do navrhovaného mandátu na rokovanie s Novým Zélandom viaceré konkrétne odporúčania, ktoré už EDPS uviedol vo svojom stanovisku č. 2/2018 o ôsmich mandátoch na rokovanie o uzavretí medzinárodných dohôd umožňujúcich výmenu údajov medzi Europolom a tretími krajinami.

Cieľom odporúčaní uvedených v tomto stanovisku je preto objasniť a v prípade potreby ďalej rozvinúť záruky a kontroly v súvislosti s ochranou osobných údajov pri zohľadnení osobitného kontextu Nového Zélandu. EDPS preto odporúča:

- rozhodnutie Rady o poverení začať rokovania podľa článku 218 ZFEÚ by malo obsahovať odkaz nielen na procesnoprávny základ, ale aj na príslušný hmotnoprávny základ vrátane článku 16 ZFEÚ,
- v súlade so zásadou obmedzenia účelu by sa v plánovanej dohode mal výslovne stanoviť zoznam trestných činov, v súvislosti s ktorými by sa mohli vymieňať osobné údaje,
- vzhľadom na praktické uplatňovanie zásady minimalizácie uchovávaní by sa v budúcej dohode malo konkrétne stanoviť pravidelné preskúmanie potreby uchovávaní prenášaných osobných údajov,
- vzhľadom na význam práva na informácie na účely uplatňovania ďalších práv na ochranu údajov by dohoda mala obsahovať jasné a podrobné pravidlá týkajúce sa informácií, ktoré by sa mali poskytnúť dotknutým osobám.

Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov takisto očakáva, že v neskorších fázach finalizácie návrhu dohody budú s ním vedené konzultácie v súlade s článkom 42 nariadenia (EÚ) 2018/1725. Počas rokovaní je naďalej k dispozícii na ďalšie poradenstvo.

1. Úvod a súvislosti

1. V nariadení Európskeho parlamentu a Rady (EÚ) 2016/794 z 11. mája 2016 o Agentúre Európskej únie pre spoluprácu v oblasti presadzovania práva (Europol), ktorým sa nahrádzajú a zrušujú rozhodnutia Rady 2009/371/SVV, 2009/934/SVV, 2009/935/SVV, 2009/936/SVV a 2009/968/SVV⁽¹⁾ (ďalej len „nariadenie o Europole“) sa stanovujú osobitné pravidlá týkajúce sa prenosu údajov Europolom mimo EÚ. V jeho článku 25 ods. 1 je uvedený zoznam niekoľkých právnych základov, podľa ktorých by Europol mohol zákonne prenášať údaje orgánom tretích krajín. Jednou možnosťou by bolo rozhodnutie Komisie o primeranosti v súlade s článkom 36 smernice (EÚ) 2016/680, v ktorom dospeje k záveru, že tretia krajina, do ktorej Europol prenáša údaje, zaisťuje primeranú úroveň ochrany. Keďže v súčasnosti neexistuje žiadne takéto rozhodnutie o primeranosti, ďalšou alternatívou pre Europol, pokiaľ ide o pravidelný prenos údajov do tretej krajiny, by bolo uzavretie záväznej medzinárodnej dohody medzi EÚ a prijímajúcou treťou krajinou poskytujúcou primerané záruky, pokiaľ ide o ochranu súkromia a ďalšie základné práva a slobody fyzických osôb.
2. V súčasnosti neexistuje právny základ pre pravidelnú a štruktúrovanú výmenu osobných údajov medzi Europolom a orgánmi presadzovania práva Nového Zélandu. Europol a polícia Nového Zélandu podpísali v apríli 2019 pracovnú dohodu. V tejto dohode sa stanovuje rámec pre štruktúrovanú spoluprácu na strategickej úrovni čo zahŕňa aj bezpečnú linku umožňujúcu priamu zabezpečenú komunikáciu. Nový Zéland zároveň vyslal do Europolu svojho styčného dôstojníka. Neposkytuje však právny základ pre výmenu osobných údajov.
3. Komisia považuje za potrebné zaradiť Nový Zéland medzi prioritné krajiny, s ktorými by sa mali v krátkodobom horizonte začať rokovania vzhľadom na politickú stratégiu stanovenú v Európskom programe v oblasti bezpečnosti⁽²⁾, ako aj na závery Rady o vonkajšej činnosti EÚ v oblasti boja proti terorizmu⁽³⁾, globálnu stratégiu⁽⁴⁾ a operačné potreby orgánov presadzovania práva v celej EÚ. Zdôrazňuje, že možné prínosy užšej spolupráce sa ukázali okrem iného aj v reakcii na útok v meste Christchurch v marci 2019. Nový Zéland formálne požiadal o túto iniciatívu 23. augusta 2019.
4. Európska komisia prijala 30. októbra 2019 odporúčanie na rozhodnutie Rady o poverení začať rokovania o dohode medzi Európskou úniou a Novým Zélandom o výmene osobných údajov medzi Agentúrou Európskej únie pre spoluprácu v oblasti presadzovania práva (Europol) a orgánmi Nového Zélandu príslušnými pre boj proti závažnej trestnej činnosti a terorizmu⁽⁵⁾ (ďalej len „odporúčanie“). V prílohe k odporúčaniam (ďalej len „príloha“) sa stanovujú smernice Rady na rokovania pre Komisiu, t. j. ciele, na dosiahnutie ktorých by sa Komisia v mene EÚ mala v priebehu rokovaní zamerať.
5. Cieľom plánovanej dohody je poskytnúť právny základ pre prenos osobných údajov medzi Europolom a príslušnými orgánmi Nového Zélandu s cieľom podporovať a posilňovať činnosť príslušných orgánov tejto krajiny a členských štátov, ako aj ich vzájomnú spoluprácu pri predchádzaní závažnej nadnárodnej trestnej činnosti a terorizmu a boji proti nim, a zároveň poskytnúť primerané záruky, pokiaľ ide o ochranu súkromia, osobných údajov a základných práv a slobôd fyzických osôb⁽⁶⁾.
6. Podľa článku 42 ods. 1 nariadenia 2018/1725 musí Komisia v nadväznosti na prijatie návrhu odporúčania Rade podľa článku 218 ZFEÚ viesť konzultácie s EDPS, ak má dosah na ochranu práv a slobôd fyzických osôb so zreteľom na spracúvanie osobných údajov.
7. Okrem toho sa v odôvodnení 35 nariadenia o Europole stanovuje, že „v relevantných prípadoch by Komisia mala mať možnosť pred rokovaniami o medzinárodnej dohode a počas nich v súlade s nariadením (EÚ) 2018/1725 konzultovať s európskym dozorným úradníkom pre ochranu údajov s cieľom umožniť výmenu údajov medzi Europolom a orgánmi tejto tretej krajiny.“
8. EDPS víta skutočnosť, že s ním o odporúčaní Európskej komisie boli vedené konzultácie a očakáva, že v preambule rozhodnutia Rady bude zahrnutý odkaz na toto stanovisko. Týmto stanoviskom nie sú dotknuté žiadne ďalšie pripomienky, ktoré by EDPS mohol v neskoršej fáze predložiť na základe ďalších dostupných informácií.

⁽¹⁾ Ú. v. EÚ L 135, 24.5.2016, s. 53.

⁽²⁾ COM(2015) 185 final.

⁽³⁾ Dokument Rady 10384/17, 19. jún 2017.

⁽⁴⁾ Spoločná vízia, spoločný postup: Silnejšia Európa – Globálna stratégia pre zahraničnú a bezpečnostnú politiku Európskej únie <http://europa.eu/globalstrategy/en>

⁽⁵⁾ COM(2019) 551 final.

⁽⁶⁾ Pozri smernicu 1 v prílohe.

4. Závěry

27. Prenosy osobných údajov zhromaždených v rámci vyšetrovaní trestných činov a ich ďalšie spracovanie Europolom na účely získavania spravodajských informácií o trestnej činnosti môžu mať významný vplyv na životy dotknutých osôb, pretože môžu byť využité v prípadoch trestného stíhania v prijímajúcej krajine podľa jej vnútroštátneho práva. V medzinárodnej dohode sa preto musí zabezpečiť, aby sa obmedzenia práv na súkromie a ochranu osobných údajov v súvislosti s bojom proti závažnej trestnej činnosti a terorizmu uplatňovali len vtedy, ak je to nevyhnutne potrebné.
28. Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov víta cieľ mandátu na rokovanie, ktorým je zabezpečiť dodržiavanie základných práv a dodržiavať zásady uznané chartou, najmä právo na súkromný a rodinný život uznané v článku 7 charty, právo na ochranu osobných údajov uvedené v článku 8 charty a právo na účinný prostriedok nápravy a spravodlivý proces podľa článku 47 charty. Okrem toho EDPS oceňuje skutočnosť, že Komisia začlenila do navrhovaného mandátu na rokovanie s Novým Zélandom viaceré konkrétne odporúčania, ktoré už EDPS uviedol vo svojom stanovisku č. 2/2018 o ôsmich mandátoch na rokovanie o uzavretí medzinárodných dohôd umožňujúcich výmenu údajov medzi Europolom a tretími krajinami.
29. Odporúčania EDPS v tomto stanovisku sú zamerané na objasnenie a v prípade potreby ďalšie rozvinutie záruk a kontrol v budúcej dohode, pokiaľ ide o ochranu osobných údajov v špecifickom kontexte Nového Zélandu. Nie sú nimi dotknuté žiadne ďalšie odporúčania, ktoré by EDPS mohol vydať na základe ďalších dostupných informácií počas rokovaní.
30. Na tento účel EDPS opakovane uvádza pozíciu zo svojich predchádzajúcich stanovísk (⁷), že rozhodnutie Rady o poverení začať rokovania podľa článku 218 ZFEÚ, by malo obsahovať odkaz nielen na procesnoprávny základ, ale aj na príslušný hmotnoprávny základ, ktorý by mal zahŕňať článok 16 ZFEÚ. Ďalej by sa v súlade so zásadou obmedzenia účelu v plánovanej dohode mal výslovne stanoviť zoznam trestných činov, v súvislosti s ktorými by sa mohli vymieňať osobné údaje. Na zabezpečenie praktického uplatňovania zásady minimalizácie uchovávaní by sa v budúcej dohode okrem toho malo konkrétne stanoviť pravidelné preskúmanie potreby uchovávaní prenášaných osobných údajov. Napokon, vzhľadom na osobitný význam práva na informácie na účely uplatňovania ďalších práv na ochranu údajov EDPS zdôrazňuje, potrebu jasných a podrobných pravidiel týkajúcich sa informácií, ktoré by sa mali poskytnúť dotknutým osobám.
31. EDPS zostáva aj naďalej k dispozícii Komisii, Rade a Európskemu parlamentu, pokiaľ ide o poskytovanie poradenstva v ďalších fázach tohto procesu. Pripomienky uvedené v tomto stanovisku nemajú vplyv na žiadne ďalšie pripomienky, ktoré by EDPS mohol predložiť v prípade ďalších otázok, ktoré sa budú riešiť po získaní ďalších informácií. V tomto zmysle EDPS očakáva, že pred finalizáciou návrhu dohody budú s ním vedené konzultácie o jeho ustanoveniach.

V Bruseli 31. januára 2020

Wojciech Rafał WIEWIÓROWSKI
Európsky dozorný úradník pre ochranu údajov

(⁷) Pozri stanovisko EDPS č. 6/2019 k mandátu na rokovanie o dohode medzi EÚ a Japonskom o prenose a využívaní údajov zo záznamov o cestujúcich, stanovisko EDPS č. 2/2019 o mandáte na rokovanie o dohode medzi EÚ a USA o cezhraničnom prístupe k elektronickým dôkazom a stanovisko EDPS č. 3/2019 týkajúce sa účasti na rokovaníach o druhom dodatkovom protokole k Budapešťianskemu dohovoru o počítačovej kriminalite, dostupné na adrese https://edps.europa.eu/data-protection/our-work/our-work-by-type/opinions_en